

More trouble
in the time.
I concentrate.
at the time
you have just
the happiness

[METODART]

Dubtar del veure

per DAVID PÉREZ

La proposta de Paco de la Torre, vinculada des dels seus inicis a les pràctiques neome tafísiques o a la també denominada figuració postconceptual —expressió que el mateix artista utilitza l'any 2012 en la seua tesi doctoral per a al·ludir al fenomen pictòric en què emmarca el seu treball—, sorgeix com a hipotètica resposta a dues qüestions bàsiques.

La primera, de caràcter plàstic, es relaciona amb el camp semàntic implícit a la noció que entranya el terme postconceptual: com enfrontar-se al fet de la pintura després de l'eclosió de l'art conceptual en qualsevol de les seues múltiples derivacions? Una qüestió que també podria reformular-se, des d'una perspectiva ontològica més descarada, en els termes següents: què dir i què fer amb pintura quan la pintura pinta tan poc i quan els que treballen en aquest àmbit coneixen àmpliament el discurs postduchampià, atès que s'hi han format?

La segona qüestió, per contra, es fa més complexa d'articular en tot el seu abast, ja que, desbordant el discurs estètic, aprofundeix en l'àmbit polièdric de l'ètica i crítica cultural: com pensar la imatge?, com imaginar el pensament dins d'una iconosfera hiperreal definida pel sobreexcés mediàtic i el paradigma de la raó videocràtica? Aquest pensament transversal a què s'incita, podríem reorientar-lo parafraçant el Hördelin que Heidegger reprèn en «Per a què poetes?», apuntant: i per a què pintura en temps de penúria? Una pregunta que, situant-nos davant el relat que imposa la neosacralitat escòpica —i que amb fidelitat s'ajusta als tradicionals atributs de la divinitat: omnisciència, omnipotència i omnipresència—, ens està si no hi ha altre remei invitant a cauteritzar la videopatia dominant a través d'una necessària crítica de la raó mediàtica.

Ara bé, si Paco de la Torre parteix d'aquestes qüestions és perquè considera que la pràctica pictòrica propicia, abans que res, una reflexió entorn del que veiem i, per això, una anàlisi sobre allò visible, és a dir, sobre allò que la imatge mostra i oculta. I és que la pintura, com bé intuïa Merleau-Ponty, ens ajuda a plantejar un dubte sobre el que veiem i, per tant, entorn del que la imatge, en l'evidència aparent de la seua mostració, ens impedeix veure.

En aquest sentit, les obres aplegades en aquest monogràfic —amb els seus senyals paracientífics habitats per neurones, ulls multiplicats, pèndols oculars o

Paco de la Torre. *Inconscient*, 2006. Oli sobre tela, 50 x 61 cm.

«La pintura de Paco de la Torre ens invita a descreure: a descreure del 'dictum' mediàtic i a recelar d'allò que s'ha sabut»

ciborgs— indaguen, igual com succeeix amb la resta de la seua producció plàstica, en un fet: el qüestionament del que forçosament s'ha de veure —és a dir, el discurs del que esdevé creïble i el relat del que es diu que en veritat és—. És per això que la pintura de Paco de la Torre ens invita a descreure: a descreure del *dictum* mediàtic i a recelar d'allò que s'ha sabut, un saber que des de la literatura també es problematitza, atès que tota crítica esdevé la insana lectura del que és institucional i, per això, la necessària escriptura de la salut. Tanmateix, no ens enganyem. Un plantejament d'aquesta índole no implica l'obligada desconstrucció de l'ordre digitescòpic existent. I la prova d'açò la trobem en el mateix treball del nostre artista, un treball que persisteix tenaç en el temps, ja que sap que el seu temps és perible i, per ventura, impossible. Paradoxalment impossible. ☺

David Pérez. Catedràtic de Claus del Discurs Artístic Contemporani, Universitat Politècnica de València.